

ГАРЧИГ
МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

376.	Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай	1566
377.	Өмгөөллийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	1582
378.	Арбитрын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1583
379.	Гэр бүлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1583
380.	Хөдөлмөрийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	1584
381.	Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	1585
382.	Донорын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1586
383.	Орон нутгийн Хурлын сонгуулийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1591

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

384.	“Шинэ бүтээн байгуулалт” хөтөлбөрийн хүрээнд авто замын талаар авч хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай	Дугаар 106	1591
385.	Гапуунсухайт, Шивээхүрэн боомтуудын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг батлах тухай	Дугаар 107	1593
386.	Газрын тос, газрын тосны зарим бүтээгдэхүүний албан татварын тухай	Дугаар 112	1595
387.	“Эрдэнэс Тавантолгой” ХК-ийн хувьцааг иргэдэд эзэмшүүлэх, аж ахуйн нэгжид худалдахтай холбогдуулан авах зарим арга хэмжээний тухай	Дугаар 116	1596
388.	Бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 172	1598
389.	Хяналтын итгэмжлэгдсэн лабораториудыг нэгтгэх зарим арга хэмжээний тухай	Дугаар 175	1599

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАЛЫН ТУХАЙ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь эрх зүйн маргааныг шүүхийн бус аргаар эвлэрүүлэн зохицуулах эрх зүйн үндсийг тогтоох, эвлэрүүлэн зуучлалыг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хууль тогтоомж

2.1.Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль¹, Иргэний хууль², Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай³, Гэр бүлийн тухай⁴, Хөдөлмөрийн тухай⁵, Арбитрын тухай⁶, Шүүхийн тухай⁷, Шүүхийн захиргааны тухай хууль⁸, энэ хууль, эдгээртэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

3.1.Иргэний эрх зүйн маргаан, хөдөлмөрийн ганцаарчилсан маргаан болон гэр бүлийн харилцаанаас үүссэн маргаанд эвлэрүүлэн зуучлалыг хэрэглэнэ.

3.2.Энэ хуулийн 3.1-д зааснаас бусад харилцаанаас үүссэн маргаанд эвлэрүүлэн зуучлалыг зөвхөн хуульд тусгайлан заасан тохиолдолд хэрэглэж болно.

3.3.Эвлэрүүлэн зуучлалыг шүүхэд иргэний хэрэг, арбитра маргаан үүсгэснээс хойш хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд хэрэглэж болно.

¹Монгол Улсын Үндсэн хууль - “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 1992 оны 1 дугаарт нийтлэгдсэн.

²Иргэний хууль - “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2002 оны 7 дугаарт нийтлэгдсэн.

³Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хууль - “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2002 оны 8 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁴Гэр бүлийн тухай хууль - “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 1999 оны 30 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁵Хөдөлмөрийн тухай хууль- “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 1999 оны 25 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁶Арбитрын тухай хууль - “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2003 оны 20 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁷Шүүхийн тухай хууль - “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2012 оны 11 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁸Шүүхийн захиргааны тухай хууль - “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2012 оны 24 дугаарт нийтлэгдсэн.

3.4.Энэ хуулийн 3.1-д заасан харилцаанаас үүссэн маргаан нь эвлэрүүлэн зуучлалд оролцоогүй гуравдагч этгээдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг, эсхүл нийтийн ашиг сонирхлыг хөндөхөөр бол эвлэрүүлэн зуучлалыг хэрэглэж болохгүй.

3.5.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол энэ хуулийн зохицуулалт эвлэрүүлэн зуучлагчийн дэмжлэггүйгээр зохигчид сайн дурын үндсэн дээр маргаанаа шийдвэрлэх, түүнчлэн хэргийг хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэх шүүгчийн үйл ажиллагаанд хамаарахгүй.

3.6.Арбитр маргаан хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд эвлэрүүлэн зуучлагч оролцуулах эсэхийг журмаараа тогтоож болно.

4 дүгээр зүйл.Хуулийн нэр томьёоны тодорхойлолт

4.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томьёог дор дурдсан утгаар ойлгоно:

4.1.1.“эвлэрүүлэн зуучлал” гэж талуудын хооронд үүссэн маргааныг шүүхийн бус аргаар шийдвэрлэхэд энэ хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу дэмжлэг үзүүлэх эвлэрүүлэн зуучлагчийн ажиллагааг;

4.1.2.“талууд” гэж эвлэрүүлэн зуучлах журмаар энэ хуулийн 3.1-д заасан маргааныг зохицуулах хүсэлт гаргасан иргэн буюу хуулийн этгээд, хуулийн этгээдийн эрхгүй этгээдийг, түүнчлэн шүүх эвлэрүүлэн зуучлалыг хэрэглэх нь зохистой гэж үзсэнээр эвлэрүүлэн зуучлалд оролцох болсон зохигчийг;

4.1.3.“эвлэрүүлэн зуучлагч” гэж тухайн маргаанд зуучлуулахаар талуудын сонгосон буюу зөвшөөрсөн, маргааны талаар шийдвэр гаргахад нь дэмжлэг үзүүлэх үүрэг бүхий мэргэшсэн этгээдийг;

4.1.4.“эвлэрлийн гэрээ” гэж маргаан буюу тодорхой санал зөрөлдөөнтэй асуудалд эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явуулсны үр дүнд талуудын хооронд бичгээр хийсэн хэлцлийг.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАХ АЖИЛЛАГАА

5 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны зорилго, үндсэн зарчим

5.1.Эвлэрүүлэн зуучлалын зорилго нь талууд өөрсдийн ашиг сонирхолд нийцэхүйц шийдлийг олоход нь зуучлагч дэмжлэг үзүүлж,

тэдгээрийн хоорондын харилцааны зөрчил, маргааныг эвийн журмаар, шуурхай, зардал багатай зохицуулахад оршино.

5.2.Эвлэрүүлэн зуучлалыг дараах зарчимд үндэслэн явуулна:

5.2.1.талуудын сайн дурын үндсэн дээр хэрэгжих;

5.2.2.эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд оролцогчдын нууцыг хадгалах;

5.2.3.эвлэрүүлэн зуучлагч төвийг сахисан байр суурьтай байх;

5.2.4.эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд талууд тэгш эрхтэй оролцох.

6 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлах журмаар маргаан шийдвэрлэх харьяалал

6.1.Талууд маргаанаа эвлэрүүлэн зуучлах журмаар шийдвэрлүүлэх хүсэлтээ Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 14-16 дугаар зүйлд заасан харьяаллын дагуу анхан шатны шүүх дэх эвлэрүүлэн зуучлагчид, эсхүл энэ хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан эвлэрүүлэн зуучлагчид гаргана.

6.2.Шүүх маргалдагч талуудад эвлэрүүлэн зуучлалын талаарх мэдээллийг бүрэн өгч, шүүхэд иргэний хэрэг үүсгэхээс өмнө болон хойно, хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны шат бүрд талуудыг эвлэрэх боломжоор хангаж, эвлэрүүлэн зуучлагчийн туслалцаа авах талаар сануулах үүрэгтэй.

6.3.Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 132.4-т зааснаас бусад гэр бүлийн харилцаанаас үүссэн маргааны эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг шүүхээс гадуур урьдчилан шийдвэрлэх ажиллагааны нэг гэж үзнэ.

6.4.Талууд маргааныг эвлэрүүлэн зуучлалын журмаар шийдвэрлүүлэхээр гэрээндээ хэлэлцэн тохиролцсон бол шүүхийн бус аргаар урьдчилан шийдвэрлэх журам тогтоосон гэж үзнэ.

6.5.Энэ хуулийн 6.3, 6.4-т заасан журмыг зөрчиж нэхэмжлэл гаргасан бол шүүх Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 65.1.3-т заасны дагуу уг нэхэмжлэлийг хүлээн авахаас татгалзана.

7 дугаар зүйл.Шүүх дэх эвлэрүүлэн зуучлагч

7.1.Анхан шатны шүүх дээр эвлэрүүлэн зуучлагч ажиллана.

7.2.Энэ хуулийн 7.1-д заасан эвлэрүүлэн зуучлагчийн үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хүний нөөцийн удирдлагыг Шүүхийн ерөнхий зөвлөл болон тухайн шүүхийн тамгын газар хариуцаж, холбогдох төсвийг тухайн шүүхийн төсвөөс гаргана.

8 дугаар зүйл.Төрийн болон төрийн бус байгууллага дахь эвлэрүүлэн зуучлагч

8.1.Төрийн болон төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоо үйл ажиллагааныхаа чиглэлийн дагуу тухайн салбарын эрх зүйн харилцаанаас үүссэн маргааныг шийдвэрлэх эвлэрүүлэн зуучлагчийг ажиллуулж болно.

8.2.Энэ хуулийн 8.1-д заасан зуучлагчаар дээд боловсролтой, эвлэрүүлэн зуучлагчийн сургалтад хамрагдан эрхийн гэрчилгээ авсан, тухайн чиглэлийн асуудлаар эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явуулах эвлэрүүлэн зуучлагчийн нэрсийн жагсаалтад бүртгэгдсэн мэргэшсэн эвлэрүүлэн зуучлагчийг ажиллуулна.

9 дүгээр зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлагчид тавигдах шаардлага

9.1.Энэ хуулийн 7, 8 дугаар зүйлд заасан эвлэрүүлэн зуучлагчид дараах шаардлага тавигдана:

9.1.1.эрх зүйн бүрэн чадамжтай байх;

9.1.2.дээд боловсролтой байх;

9.1.3.эвлэрүүлэн зуучлагчийн сургалтад хамрагдан эрхийн гэрчилгээ авсан байх;

9.1.4.эрх бүхий байгууллагын эвлэрүүлэн зуучлагчийн нэрсийн жагсаалтад бүртгэгдсэн байх;

9.1.5.ял шийтгэлгүй байх.

9.2.Эвлэрүүлэн зуучлагч нь үйл ажиллагаандаа энэ хуулийн 10.1-д заасан Эвлэрүүлэн зуучлагчдын зөвлөлөөс баталсан ёс зүйн дүрэм болон бусад журмыг баримтлан ажиллана.

10 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлагчдын зөвлөл

10.1.Шүүхийн ерөнхий зөвлөл нь эвлэрүүлэн зуучлагчийг сонгон шалгаруулах, гэрчилгээ олгох, бэлтгэх, давтан сургах ажлыг зохион байгуулах чиг үүрэг бүхий орон тооны бус Эвлэрүүлэн зуучлагчдын зөвлөл /цаашид “Зөвлөл” гэх/ -ийг байгуулна.

10.2.Зөвлөл нь шүүгч, өмгөөлөгч, судлаач зэрэг таван хүний бүрэлдэхүүнтэй байна.

10.3.Шүүхийн ерөнхий зөвлөл нь эвлэрүүлэн зуучлагчид гаргах өргөдөл, эвлэрлийн гэрээний болон мэдэгдэх хуудасны загварыг батална.

11 дүгээр зүйл.Зөвлөлийн бүрэн эрх

11.1.Зөвлөл нь дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

11.1.1.эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны журам, дүрэм, эвлэрүүлэн зуучлагчийн зардал, ажлын хөлс, урамшууллын журам, эвлэрүүлэн зуучлагчийн ёс зүйн дүрэм, ажлын байрны стандартыг боловсруулах, батлах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;

11.1.2.эвлэрүүлэн зуучлагчийг бэлтгэх, давтан сургах сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулах, сургалт зохион байгуулах;

11.1.3.эвлэрүүлэн зуучлагчийг сонгон шалгаруулах, эрхийн гэрчилгээ олгох;

11.1.4.эвлэрүүлэн зуучлагчийг бүртгэх, нэрсийн жагсаалтыг олон нийтэд нээлттэй зарлах ажлыг зохион байгуулах;

11.1.5.эвлэрүүлэн зуучлагчийн эрхийг түдгэлзүүлэх, хасах, гэрчилгээг хүчингүй болгох, нэрсийн жагсаалтаас хасах;

11.1.6.Зөвлөлийн хуралдааны дэгийг тогтоох.

11.2.Зөвлөл нь зуучлагчийн нэрсийг анхан шатны шүүх, төрийн болон төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоонд санал болгоно.

11.3.Зөвлөлийн санал болгосон эвлэрүүлэн зуучлагчийн нэрсийн жагсаалтаас энэ хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан байгууллага болон Шүүхийн ерөнхий зөвлөл эвлэрүүлэн зуучлагчийг сонгон бүртгэж, тэднийг холбогдох журмын дагуу ажиллах нөхцөл, боломжоор хангаж ажиллана.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАХ АЖИЛЛАГААНЫ ОРОЛЦОГЧ

12 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны оролцогч

12.1.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны оролцогч нь маргааны талууд болон эрх ашиг нь хөндөгдсөн гуравдагч этгээд байна.

12.2.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд хоёр ба, түүнээс дээш тал, нэг буюу хэд хэдэн зуучлагч оролцож болно.

12.3.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд талууд биечлэн, эсхүл итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр дамжуулан оролцоно.

12.4.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны явцад талууд харилцан зөвшилцсөний үндсэн дээр өмгөөлөгч, орчуулагч, хэлмэрч болон бусад этгээдийн туслалцаа авч болно.

13 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд оролцогч талуудын эрх, үүрэг

13.1.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд оролцогч талууд дараах эрх эдэлнэ:

13.1.1.эвлэрүүлэн зуучлах журмаар маргаанаа зохицуулах талаар өөрийн хүсэл зоригийг аливаа дарамт, шахалтгүйгээр чөлөөтэй илэрхийлэх, эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаагаар маргаанаа шийдвэрлүүлэхийг зөвшөөрөх, татгалзах;

13.1.2.тохиролцох асуудлын хүрээг чөлөөтэй сонгох, эвлэрэх, шаардлага болон нэхэмжлэлээсээ татгалзах, хүлээн зөвшөөрөх, биелүүлэх;

13.1.3.эвлэрүүлэн зуучлагчийг зөвшөөрөх, татгалзах, сонгох талаар хүсэлт гаргах;

13.1.4.эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны арга, хэлбэрийг сонгох, уг ажиллагаанд байр сууриа тодорхойлох, хамгаалах, мэдээлэл авах, маргаанд холбогдох баримт сэлтийг гаргаж өгөх, маргааныг зохицуулах тохиролцооны нөхцөлийг үнэлэх;

13.1.5.эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны үйл явц, түүний үр дагавар, эвлэрлийн гэрээнд гарын үсэг зурснаас үүсэх үр дагаврын талаар мэдээлэл авах;

13.1.6.эвлэрлийн гэрээг сайн дураар биелүүлээгүйгээс үүсэх үр дагаврын талаар мэдээлэл авах;

13.1.7.эвлэрүүлэн зуучлалын аль ч үед уг ажиллагаанаас татгалзах;

13.1.8.эвлэрлийн гэрээнд гарын үсэг зурах;

13.1.9.эвлэрүүлэн зуучлал амжилтгүй болсон тохиолдолд, эсхүл энэ хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан эвлэрүүлэн зуучлагчийн дэмжлэгтэйгээр байгуулсан эвлэрлийн гэрээний талаар шүүхэд нэхэмжлэл гаргах;

13.1.10.хуульд заасан бусад эрх.

13.2.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд оролцогч талууд дараах үүрэг хүлээнэ:

13.2.1.эвлэрлийн гэрээнд гарын үсэг зурсан тохиолдолд уг гэрээгээр хүлээсэн үүргээ сайн дураар, шударгаар гүйцэтгэх;

13.2.2.энэ хуульд заасан журмын дагуу эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны хураамж, ажлын хөлс, зайлшгүй зардлыг хариуцах;

13.2.3.эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд идэвх санаачилгатай оролцох, эвлэрүүлэн зуучлагчийн дуудлага, товлосон уулзалтад хүрэлцэн ирэх;

13.2.4.хуульд заасан бусад үүрэг.

14 дүгээр зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлагчийн эрх, үүрэг

14.1.Эвлэрүүлэн зуучлагч дараах эрх эдэлнэ:

14.1.1.энэ хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан эвлэрүүлэн зуучлагч маргааны шинж байдлаас шалтгаалан талуудтай харилцан тохиролцож ажлын хөлс авах, эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны зардлыг төлүүлэх;

14.1.2.нууцлалыг хадгалах зарчмыг баримтлан үйл ажиллагааныхаа талаар олон нийтэд мэдээлэх;

14.1.3.энэ хуульд заасан журмыг дагаж мөрдөн эвлэрүүлэн зуучлах үйл явцыг зохион байгуулахдаа өөрийн арга, хэлбэрийг сонгон хэрэглэх, маргааныг шийдвэрлэх талаар талуудад амаар болон бичгээр зөвлөмж өгөх;

14.1.4.эвлэрүүлэн зуучлалд идэвхтэй оролцохыг талуудаас шаардах, талуудыг ганцаарчилсан болон хамтарсан уулзалтад дуудан ирүүлэх;

14.1.5. маргааныг шийдвэрлэх хувилбарыг талуудад санал болгох;

14.1.6.хуульд заасан бусад эрх.

14.2.Эвлэрүүлэн зуучлагч дараах үүрэг хүлээнэ:

14.2.1.хууль тогтоомжид заасны дагуу эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явуулах боломжгүй тохиолдолд түүнээс татгалзах;

14.2.2.эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны зарчмыг чандлан сахиж, үйл ажиллагаагаа талуудын аль алины эрх, ашиг сонирхолд нийцүүлэн тэдний тэгш оролцоог хангаж явуулах;

14.2.3.талуудад эвлэрүүлэн зуучлалын үйл явц, түүний зорилго, үр дагаврын талаар мэдээлэл өгөх;

14.2.4.маргаанд ямар нэг хувийн ашиг сонирхолгүйгээр төвийг сахин, эвлэрүүлэн зуучлах үйл явцыг удирдах;

14.2.5.эвлэрүүлэн зуучлагчийн ёс зүйн дүрмийг чандлан сахиж;

14.2.6.эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны явцад талуудаас итгэмжлэн өгсөн баримт сэлтийг буцааж өгөх;

14.2.7.талуудын аль нэгэнд эрх зүйн зөвлөгөө өгөх, туслалцаа үзүүлэхгүй байх;

14.2.8.хэлэлцэж байгаа асуудал бүрд талуудын хүсэлтийг бататгаж, харилцан буулт хийх нөхцөлийг бүрдүүлэх;

14.2.9.эвлэрүүлэн зуучлалын үйл явцын талаар тэмдэглэл хөтлөх, талуудад асуулт тавих, тайлбарыг баримтжуулах;

14.2.10.хуульд заасан бусад үүрэг.

15 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд өмгөөлөгч оролцох

15.1.Өмгөөлөгч үйлчлүүлэгчийнхээ хүсэлтээр эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд оролцох тохиолдолд маргааныг эвлэрүүлэн зуучлалын журмаар шийдвэрлэх тохиролцооны нөхцөл болон үр дагаврын талаар түүнд тайлбарлах үүрэгтэй.

15.2.Өмгөөлөгч мэргэшсэн эвлэрүүлэн зуучлагч бол өөрийн явуулсан эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны оролцогч аль нэг талд хожим тухайн асуудлаар хууль зүйн туслалцаа үзүүлэх буюу аль нэг талын

өмгөөлөгчөөр оролцох, эсхүл урьд өмнө өмгөөлөгчөөр оролцож байсан хэрэгт эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явуулахыг хориглоно.

15.3.Талуудын хүсэлтээр өмгөөлөгч эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд оролцох тохиолдолд эвлэрүүлэн зуучлагчийн ажиллагаанд хөндлөнгөөс оролцох, талууд эвлэрэхэд саад учруулахыг хориглоно.

16 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд гуравдагч этгээд оролцох

16.1.Эвлэрүүлэн зуучлалын үр дүнд хуулиар хамгаалагдсан ашиг сонирхол нь хөндөгдөхөөр бол гуравдагч этгээдийг өөрийнх нь, түүнчлэн зуучлагч болон талуудын хүсэлт, зөвшөөрлөөр уг ажиллагаанд оролцуулж болно.

16.2.Талуудын хүсэлтээр тэдний гэр бүлийн гишүүн, төрөл, садангийн хүн болон холбогдох бусад этгээдийг эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд оролцуулж болно.

17 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлагчийг татгалзан гаргах

17.1.Талууд дангаар, эсхүл харилцан тохиролцсоноор эвлэрүүлэн зуучлагчийг татгалзан гаргаж болно. Шүүхэд иргэний хэрэг, маргаан үүсгэснээс хойш эвлэрүүлэн зуучлагчийг татгалзан гаргасан бол энэ талаар шүүхэд мэдэгдэх үүрэгтэй.

17.2.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг зарчмын дагуу хэрэгжүүлэхэд саад болох аливаа нөхцөл байдал бий болсон тохиолдолд эвлэрүүлэн зуучлагч уг ажиллагаанаас нэн даруй татгалзан гарах үүрэгтэй.

17.3.Энэ хуулийн 17.4-т зааснаас гадна эвлэрүүлэн зуучлагч өөрийн хүчин зүтгэлээр талуудыг эвлэрэлд хүргэж чадахгүй гэж үзсэн бол эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явуулахаас татгалзах, эсхүл талуудын санал, зөвшөөрлийн дагуу эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг дуусгавар болгох эрхтэй.

17.4.Эвлэрүүлэн зуучлагч нь талуудын аль нэгтэй гэр бүлийн, төрөл, садангийн холбоотой, эсхүл аль нэг талд хууль зүйн зөвлөгөө өгсөн, нууц задруулсан, ёс зүйн дүрмийг ноцтой зөрчсөн бол талууд эвлэрүүлэн зуучлагчийг татгалзан гаргах эрхтэй.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАХ АЖИЛЛАГААНЫ ЖУРАМ

18 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны нийтлэг үндэслэл

18.1.Талууд эсрэг талдаа мэдэгдэхгүйгээр зуучлагчтай уулзах, тухайн маргаанд өмгөөлөгчөөр ажиллах талаар эвлэрүүлэн зуучлагчид хүсэлт, шаардлага тавих зэрэг хууль бус үйлдэл, эс үйлдэхүйгээр эвлэрүүлэн зуучлагчийн төвийг сахисан байр суурийг алдагдахуйц үйлдэл хийхийг хориглоно.

18.2.Эвлэрүүлэн зуучлагч өөрийн ажил үүргийн хүрээнд олж авсан мэдээллийг ажил үүргээ гүйцэтгэж байх үед болон ажлаас чөлөөлөгдсөнөөс хойш задруулж үл болно.

18.3.Эвлэрүүлэн зуучлагч эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны явцад олж авсан баримт сэлтийг хууль бусаар ашиглахаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авна.

18.4.Хуульд зааснаас бусад тохиолдолд ажил үүргээ гүйцэтгэх замаар уг хэргийн байдлыг мэдэх болсон эвлэрүүлэн зуучлагчийг гэрчээр дуудах буюу мэдүүлэг авч болохгүй. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны явцад ил болсон мэдээллийг талуудын зөвшөөрөлгүй бусдад задруулсан этгээд энэ хуульд заасан хариуцлага хүлээнэ.

18.5.Талууд эвлэрүүлэн зуучлалыг сонгосон, уг ажиллагаанд оролцсон байдал нь шүүхээс Иргэний хуулийн 79.1, 82.4-т заасны дагуу хөөн хэлэлцэх хугацааг сэргээх, эсхүл уг хугацааг тасалдсан гэж үзэх үндэслэл болно.

19 дүгээр зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явуулах газар

19.1.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг уг ажиллагааны хаалттай явагдах зарчмыг хангах боломжтой зориулалтын танхим, эсхүл талуудын тохиролцсон бусад газарт явуулна.

20 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явуулах хугацаа

20.1.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг 30 хоногт багтаан явуулах бөгөөд талуудын хүсэлтээр энэ хугацааг нэг удаа сунгаж болно.

20.2.Энэ хуулийн 30.1-д заасны дагуу явуулах эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 71.1-д заасан хугацааны дотор явуулна.

21 дүгээр зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны нөхцөл

21.1.Талууд энэ хуулийн 7, 8 дугаар зүйлд заасан эвлэрүүлэн зуучлагчид хандсан, шүүхэд иргэний хэрэг үүсгэснээс хойш зохигчид өөрсдөө эвлэрүүлэн зуучлалыг хэрэглэхээр тохиролцсон, эсхүл шүүгч эвлэрүүлэн зуучлалыг хэрэглэх нь зохистой гэж үзэж санал болгосныг зохигчид зөвшөөрснөөр уг ажиллагаа эхэлнэ.

21.2.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа нь талууд оролцуулахыг зөвшөөрснөөс бусад этгээдийн хувьд хаалттай явагдана.

21.3.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны явцад талуудыг албадах, тэдгээрт дарамт, шахалт үзүүлэх зэрэг аливаа хэлбэрээр нөлөөлөхийг хориглоно.

21.4.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны оролцогчид уг ажиллагааны явцад олж авсан мэдээллийг мэдээлэл гаргагчийн бичгээр гаргасан зөвшөөрөлгүйгээр бусдад задруулахыг хориглоно.

21.5.Энэ хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан эвлэрүүлэн зуучлагч нь талууд болон холбогдох этгээдийг гэрийн хаяг, шуудангийн хаягийн дагуу мэдэгдэх хуудсаар, эсхүл утсаар дуудаж ирүүлнэ.

21.6.Энэ хуулийн 7 дугаар зүйлд заасан эвлэрүүлэн зуучлагч Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 77 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу талууд болон холбогдох этгээдийг шүүхийн мэдэгдэх хуудсаар дуудаж ирүүлнэ.

22 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлуулах өргөдөл гаргах

22.1.Эвлэрүүлэн зуучлалын журмаар маргаанаа шийдвэрлүүлэх хүсэлтэй этгээд эвлэрүүлэн зуучлагчид өргөдөл гаргана.

22.2.Эвлэрүүлэн зуучлагч өргөдөл хүлээн авсан тухай болон эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явуулах товыг талуудад мэдэгдэнэ.

22.3.Талууд эвлэрүүлэн зуучлагчийн нас, хүйс, мэргэшсэн чиглэл, дадлага, туршлага зэрэг асуудлаар эвлэрүүлэн зуучлагчид тусгайлан хүсэлт гаргаж болно.

23 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлагчийг сонгох

23.1.Талууд нэг ажиллагаанд нэг, эсхүл хэд хэдэн эвлэрүүлэн зуучлагчийг сонгож болно.

23.2.Энэ хуулийн 23.1-д заасны дагуу хэд хэдэн эвлэрүүлэн зуучлагч сонгосон бол зуучлагчид дотроосоо ахлах зуучлагчийг сонгоно.

23.3.Шүүх дэх эвлэрүүлэн зуучлагч ачаалал нэмэгдсэн, тусгай мэргэжлийн эвлэрүүлэн зуучлагч шаардлагатай болсон, эсхүл талууд өөр эвлэрүүлэн зуучлагч сонгосон тохиолдолд тухайн маргаанд орон тооны бус эвлэрүүлэн зуучлагчийг оролцуулна.

24 дүгээр зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явуулах хэлбэр

24.1.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны эхний уулзалтад талуудыг заавал оролцуулна. Энэ уулзалтаар эвлэрүүлэн зуучлагч эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны дэг, журам, талуудын эрх, үүргийг танилцуулж, талуудын шаардлага, тайлбарыг сонсож, эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны цаашдын чиглэлийг тодорхойлно.

24.2.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг талуудыг хамтран оролцуулах зарчмын дагуу явуулна. Эвлэрүүлэн зуучлагч нь зөвхөн шаардлагатай тохиолдолд талуудтай ганцаарчилсан уулзалт хийнэ.

24.3.Нэг уулзалтын хугацаа нь талуудын тайлбарыг бүрэн сонсох, харилцан ойлголцоход хангалттай байвал зохино.

25 дугаар зүйл.Тэмдэглэл

25.1.Эвлэрүүлэн зуучлагч буюу түүний даалгавраар эвлэрүүлэн зуучлах ажилтан ажиллагаа бүрийн тэмдэглэлийг цаг тухайд нь хөтөлнө.

25.2.Тэмдэглэлийг монгол хэлээр хөтлөх бөгөөд түүнд уулзалтыг хэзээ, хаана хийсэн, эхэлсэн, дууссан цаг, эвлэрүүлэн зуучлагч болон уулзалтад оролцсон талуудын овог, нэр, хаяг, талуудын асуулт, хариулт, тайлбар, санал нэгдсэн байдал, шийдэл, дараагийн ажиллагааны арга, хэлбэр, товыг тэмдэглэнэ.

25.3.Тэмдэглэлд эвлэрүүлэн зуучлагч болон талууд гарын үсэг зурна.

25.4.Эвлэрүүлэн зуучлагч талуудаас гаргаж өгсөн баримт бичиг болон эд зүйлсийг өөрсдийнх нь хүсэлтээр буцаан олгоно.

25.5.Талуудтай харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны явцад үйлдсэн баримт бичиг болон тэмдэглэлийг хадгалах хүрээ, хугацааг тогтоож болно.

25.6.Эвлэрүүлэн зуучлагч нь Зөвлөлөөс баталсан журмын дагуу эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны тэмдэглэл болон бусад баримтын хадгалалт, хамгаалалтыг хариуцаж, зөвхөн талуудын зөвшөөрлөөр бусдад үзүүлэх эрхтэй.

26 дугаар зүйл.Эвлэрлийн гэрээ

26.1.Талуудын тохиролцооны агуулгыг талууд өөрсдөө, эсхүл тэдний хүсэлтээр эвлэрүүлэн зуучлагч нэгтгэн тусгасан эвлэрлийн гэрээний төслийг боловсруулна.

26.2.Эвлэрлийн гэрээг монгол хэл, эсхүл талуудын тохиролцсон хэлээр боловсруулна. Монгол хэлнээс өөр хэлээр боловсруулсан гэрээний албан ёсны орчуулгыг уг гэрээний салшгүй хэсэг болгон хавсаргана.

26.3.Эвлэрлийн гэрээнд он, сар, өдөр, тухайн эвлэрүүлэн зуучлагчийн овог, нэр, маргалдагч талуудын овог, нэр, хаяг, эвлэрүүлэн зуучлал эхэлсэн он, сар, өдөр, маргааны агуулга, түүний талаарх талуудын байр суурь, тохиролцсон зүйлс болон бусад асуудлыг ойлгомжтой, тодорхой тусгаж, талууд болон зуучлагч гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

26.4.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны үр дүнд хийгдсэн эвлэрлийн гэрээ Иргэний хуульд нийцсэн, гуравдагч этгээдийн хуулиар хамгаалагдсан ашиг сонирхлыг хөндөөгүй байна.

26.5.Эвлэрлийн гэрээгээр талууд болон зохигчид эвлэрүүлэн зуучлагчийн дэмжлэгтэйгээр эвлэрэх, шаардлагыг хүлээн зөвшөөрөх, биелүүлэх, шаардлага болон нэхэмжлэлээсээ татгалзаж болно.

27 дугаар зүйл. Эвлэрлийн гэрээний гүйцэтгэлийг хангах

27.1.Энэ хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан эвлэрүүлэн зуучлагчийн дэмжлэгтэйгээр байгуулсан эвлэрлийн гэрээгээр хүлээсэн үүргээ үүрэг гүйцэтгэгч биелүүлээгүй бол нөгөө тал нь Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 3.1-д заасны дагуу шүүхэд хандах эрхтэй.

27.2.Энэ хуулийн 7 дугаар зүйлд заасан эвлэрүүлэн зуучлагчийн дэмжлэгтэйгээр байгуулсан эвлэрлийн гэрээг тухайн шатны шүүгч баталгаажуулж, Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 74.2, 74.5 дахь хэсэг, 75 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу захирамж гаргана.

28 дугаар зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлал дуусгавар болох

28.1.Талуудын хүсэлт болон эвлэрүүлэн зуучлагчийн санаачилгаар дор дурдсан үндэслэлээр эвлэрүүлэн зуучлалын ажиллагааг дуусгавар болгож болно:

28.1.1.аль нэг тал эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд оролцоогүй;

28.1.2.уулзалт, ярилцлага удаа дараа хангалттай үр дүнд хүрээгүй, цаашид үр дүнд хүрэхгүй нь ойлгомжтой болсон буюу эвлэрүүлэн зуучлал амжилтгүй болсон;

28.1.3.талууд эвлэрүүлэн зуучлалаар маргаанаа шийдвэрлүүлэх талаар идэвх санаачилгагүй хандсан;

28.1.4.талууд эвлэрүүлэн зуучлалыг дуусгавар болгох хүсэлт гаргасан;

28.1.5.эвлэрүүлэн зуучлалын хугацаа дууссан, цаашид сунгах боломжгүй болсон;

28.1.6.эвлэрүүлэн зуучлагчийг талууд татгалзсанаар уг ажиллагааг цаашид үргэлжлүүлэх боломжгүй болсон.

29 дүгээр зүйл.Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны хураамж, зардал, хөлс

29.1.Шүүх дэх эвлэрүүлэн зуучлагчаас маргаан зохицуулахтай холбогдсон үйлчилгээ үзүүлсний төлөө талууд болон зохигчдоос төлж байгаа мөнгөн хөрөнгийг улсын тэмдэгтийн хураамж гэнэ. Эвлэрүүлэн зуучлуулах өргөдөл гаргасан этгээд улсын тэмдэгтийн хураамжийг хуульд заасны дагуу урьдчилан төлнө.

29.2.Эвлэрүүлэн зуучлагчаас маргааныг зохицуулахтай холбогдон зайлшгүй гарах зардлыг эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны зардал гэнэ. Шүүх дэх эвлэрүүлэн зуучлагчийн зардлыг төсвөөс санхүүжүүлнэ.

29.3.Энэ хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан эвлэрүүлэн зуучлагчийн зардал, ажлын хөлсийг талууд гэрээгээр тохиролцоно.

29.4.Шүүх дэх орон тооны бус эвлэрүүлэн зуучлагчийн ажлын хөлсийг Шүүхийн ерөнхий зөвлөл тогтооно.

**ТАВДУГААР БҮЛЭГ
ЗАРИМ ТӨРЛИЙН МАРГААНЫГ ЭВЛЭРҮҮЛЭН
ЗУУЧЛАХ АЖИЛЛАГАА**

**30 дугаар зүйл. Иргэний хэрэгт эвлэрүүлэн
зуучлалыг хэрэглэх**

30.1. Шүүхэд иргэний хэрэг маргаан үүсгэснээс хойш талууд хамтарч хүсэлт гаргасан, эсхүл шүүгч эвлэрүүлэн зуучлалыг хэрэглэх нь зохистой гэж үзэж санал болгосныг талууд зөвшөөрсөн тохиолдолд эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг явуулж болно.

30.2. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны үр дүнд талууд эвлэрсэн бол шүүх Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд заасан журмын дагуу талуудын эвлэрлийг баталж, хэргийг хэрэгсэхгүй болгоно.

30.3. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа амжилтад хүрээгүй дуусгавар болсон тохиолдолд шүүх хэргийг ердийн журмаар хянан шийдвэрлэнэ.

30.4. Нэхэмжлэлийн хэд хэдэн шаардлагад иргэний хэрэг үүсгэсэн тохиолдолд талууд бүх шаардлага, эсхүл аль нэг буюу хэд хэдэн шаардлагын талаар эвлэрүүлэн зуучлагчийн туслалцааг ашиглаж болно.

30.5. Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны явцад талууд эвлэрүүлэн зуучлагчийн дэмжлэгтэйгээр нэхэмжлэлийн зарим шаардлагын талаар хоорондоо эвлэрсэн тохиолдолд эвлэрлийг тухайн маргааныг эцэслэн шийдвэрлэсэн шүүхийн шийдвэрт тусгана.

30.6. Иргэний хэрэг үүсгэснээс хойш явагдах эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны хугацааг шүүгч тогтооно.

**31 дүгээр зүйл. Хөдөлмөрийн эрх зүйн маргааныг
эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа**

31.1. Хөдөлмөрийн эрх зүйн маргааныг эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа нь ажил олгогч болон ажилтны хооронд гарсан хөдөлмөрийн ганцаарчилсан маргааны хүрээнд явагдана.

31.2. Хөдөлмөрийн эрх зүйн маргааныг Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 126.1-д заасан хөдөлмөрийн маргаан таслах комиссоор хянан шийдвэрлэсэн нь тухайн маргааныг Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 127.1-д заасны дагуу шүүх хянан шийдвэрлэхдээ эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг ашиглахад саад болохгүй.

32 дугаар зүйл. Гэр бүлийн холбогдолтой маргааныг эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа

32.1. Энэ хуулийн 6.3-т заасан шүүхээс гадуур урьдчилан шийдвэрлэх журмын дагуу явуулсан эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа амжилтгүй болсон нь шүүхэд иргэний хэрэг үүсгэснээс хойш гэр бүлийн холбогдолтой маргаанд эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа дахин явуулахаас татгалзах үндэслэл болохгүй.

32.2. Шүүх Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 132.1-д заасан гэрлэгчдийг эвлэрүүлэх бүх талын арга хэмжээг шүүх дэх эвлэрүүлэн зуучлагч, эсхүл талуудын сонгосон эвлэрүүлэн зуучлагчаар дамжуулан хэрэгжүүлнэ.

32.3. Шүүхээс тогтоосон хугацаанд гэрлэгчид эвлэрээгүй бол шүүх гэрлэгчдийн хооронд үүссэн гэрлэлт цуцлахаас бусад тэтгэвэр, тэтгэлэг, тэтгэмж, дундын хөрөнгө хуваахтай холбогдсон маргаанд шүүх дэх эвлэрүүлэн зуучлагч, эсхүл гэрлэгчдийн сонгосон эвлэрүүлэн зуучлагчийг оролцуулж болно.

32.4. Гэрлэгчдийг эвлэрүүлэх ажиллагаанд сэтгэл зүйч болон төрөл, садан, найз нөхөд, хамтран ажиллагсдыг оролцуулж болно.

ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ БУСАД ЗҮЙЛ

33 дугаар зүйл. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг олон нийтэд мэдээлэх

33.1. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг олон нийтэд сурталчлах, тайлбарлан таниулах, талуудыг эвлэрэхэд дэмжлэг үзүүлэх зэрэг ажлыг эвлэрүүлэн зуучлагч, шүүхийн тамгын хэлтэс, алба болон шүүхийн мэдээлэл, лавлагааны алба хэрэгжүүлнэ.

34 дүгээр зүйл. Хууль зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

34.1. Энэ хуулийн 3.4, 15.2, 15.3, 18.1, 21.4-т заасныг зөрчсөн этгээдийг шүүгч 50 000-100 000 төгрөгөөр торгоно.

34.2. Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хууль тогтоомжийг зөрчсөнөөс учирсан хохирлыг Иргэний хуульд заасны дагуу гэм буруутай этгээд нөхөн төлнө.

35 дугаар зүйл.Хууль хүчин төгөлдөр болох

35.1.Энэ хуулийг 2013 оны 7 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ӨМГӨӨЛЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Өмгөөллийн тухай хуульд дор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/12 дугаар зүйлийн 12.6, 12.7 дахь хэсэг:

“12.6.Өмгөөлөгч мэргэшсэн эвлэрүүлэн зуучлагч бол өөрийн явуулсан эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны оролцогч аль нэг талд хожим тухайн асуудлаар хууль зүйн туслалцаа үзүүлэх буюу аль нэг талын өмгөөлөгчөөр оролцох, эсхүл урьд өмнө өмгөөлөгчөөр оролцож байсан хэрэгт эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явуулахыг хориглоно.

12.7.Өмгөөлөгч талуудын хүсэлтээр эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд оролцож байгаа тохиолдолд эвлэрүүлэн зуучлагчийн ажиллагаанд хөндлөнгөөс оролцох зэргээр талуудын эвлэрэх явдалд саад учруулахыг хориглоно. Өмгөөлөгч маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэх тохиролцооны нөхцөл болон үр дагаврыг эрх зүйн үүднээс үйлчлүүлэгчид тайлбарлах үүрэг хүлээнэ.”

2/15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсэг:

“15.7.Өмгөөлөгч шүүхийн мэргэшлийн хорооны бүрэлдэхүүнд орохыг хориглоно.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 22-ны өдөр баталсан Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АРБИТРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Арбитрын тухай хуулийн 23 дугаар зүйлд дор дурдсан агуулгатай 23.3 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“23.3. Арбитрын ажиллагаа эхэлснээс хойш талууд эвлэрүүлэн зуучлалын журмаар маргаанаа зохицуулж болно.”

2 дугаар зүйл. Арбитрын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.7 дахь заалтын “нотариатч” гэсний дараа, 31 дүгээр зүйлийн 31.1 дэх хэсгийн “төлөөлөгч” гэсний дараа “, эвлэрүүлэн зуучлагч” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Арбитрын тухай хуулийн 36 дугаар зүйлийн 36.1 дэх хэсгийн “талууд эвлэрвэл” гэснийг “талууд бие даан, эсхүл эвлэрүүлэн зуучлалын журмаар эвлэрвэл” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 22-ны өдөр баталсан Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ГЭР БҮЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Гэр бүлийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлд дор дурдсан агуулгатай 45.6 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“45.6. Тэжээн тэтгэх тухай гэрээг талууд эвлэрүүлэн зуучлалын журмаар байгуулж болно.”

2 дугаар зүйл. Гэр бүлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсэгт “Гэрлэлт цуцлах асуудлаар эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явуулах боломжгүйгээс бусад тохиолдолд эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа

явагдсаны дараа шүүх иргэний хэрэг үүсгэнэ.” гэсэн 2 дахь өгүүлбэр, мөн зүйлийн 14.2 дахь хэсэгт “Шүүх гэрлэгчдийг эвлэрүүлэхэд авах бүх талын арга хэмжээг эвлэрүүлэн зуучлагчаар дамжуулан хэрэгжүүлнэ” гэсэн 2 дахь өгүүлбэр тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Гэр бүлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.5 дахь хэсгийн “тохиролцож болно” гэснийг “бие даан, эсхүл эвлэрүүлэн зуучлалын журмаар харилцан тохиролцож болно” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 22-ны өдөр баталсан Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХӨДӨЛМӨРИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Хөдөлмөрийн тухай хуульд дор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/125 дугаар зүйлийн 125.2 дахь хэсэг:

“125.2.Хөдөлмөрийн ганцаарчилсан маргааныг эвлэрүүлэн зуучлалын журмаар шийдвэрлүүлж болно.”

2/127 дугаар зүйлийн 127.2 дахь хэсэг:

“127.2.Хөдөлмөрийн эрх зүйн маргааныг энэ хуулийн 126.1-д заасан хөдөлмөрийн маргаан таслах комиссоор хянан шийдвэрлэгдсэн байх нь тухайн маргааныг шүүх хянан шийдвэрлэхэд эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг ашиглахад саад болохгүй.”

3/129 дүгээр зүйлийн 129.4 дэх хэсэг:

“129.4.Хөдөлмөрийн эрх зүйн маргааны талаар эвлэрүүлэн зуучлагчид хандсан явдлыг энэ хуулийн 129.3-т заасан хүндэтгэн үзэх шалтгаанд хамааруулна.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 22-ны өдөр баталсан Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**УЛСЫН ТЭМДЭГТИЙН ХУРААМЖИЙН
ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд дор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, заалт нэмсүгэй:

1/5 дугаар зүйлийн 5.1.44 дэх заалт

“5.1.44.шүүх дэх эвлэрүүлэн зуучлагчийн дэмжлэгтэйгээр эрх зүйн маргаан зохицуулах;”

2/7¹ дүгээр зүйл.

**“7¹ дүгээр зүйл.Шүүх дэх эвлэрүүлэн зуучлагчийн
дэмжлэгтэйгээр эрх зүйн маргаанзохицуулахад
хураах тэмдэгтийн хураамжийн хэмжээ**

7¹.1.Эвлэрүүлэн зуучлалын журмаар маргаанаа зохицуулахаар шүүх дэх эвлэрүүлэн зуучлагчид өргөдөл гаргахад 30 000 төгрөгийн тэмдэгтийн хураамж хураана.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 22-ны өдөр баталсан Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ2012 оны 05 дугаар
сарын 22-ны өдөрУлаанбаатар
хот**ДОНОРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Донорын тухай хуульд дор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/3 дугаар зүйлийн 3.1.9 дэх заалт:

“3.1.9. “донорын цус сэлбэх” гэж эмчилгээний зориулалтаар реципиентэд цусны донороос авч бэлтгэсэн цус, цусан бүтээгдэхүүн сэлбэхийг.”

2/14 дүгээр зүйлийн 14.3 дахь хэсэг:

“14.3. Төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, албан тушаалтан, иргэн нь донорын эгнээг өргөжүүлэх үйл ажиллагаа, донорын үйлсийг сурталчлах, тэдгээрт зориулсан сургалт явуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.”

3/17¹ дүгээр зүйл:**“17¹ дүгээр зүйл. Гамшгийн үед шаардагдах цус, цусан бүтээгдэхүүний нөөцийг бүрдүүлэх**

17¹.1. Гамшгийн үед цус, цусан бүтээгдэхүүн, тэдгээрийг орлох бэлдмэлээр найдвартай хангах, нөөцийг бүрдүүлэх, бэлэн байдлыг хангах асуудлыг Засгийн газар хариуцна.

17¹.2. Гамшгийн үед шаардагдах цус, цусан бүтээгдэхүүний нөөцийг бүрдүүлэхдээ төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэн хамтран ажиллана.”

2 дугаар зүйл. Донорын тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх хэсгийн “өгөх,” гэсний дараа “амьд болон” гэж, мөн хэсгийн “хэрэглэхээр авах,” гэсний дараа “шинжлэх,” гэж, 3 дугаар зүйлийн 3.1.2 дахь заалтын “/арьс, чөмөг/” гэсний дараа “, эрхтэн” гэж, мөн зүйлийн 3.1.4 дэх заалтын “байгаа” гэсний дараа “болон зохих шаардлага хангасан” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсгийн “шалгуурыг” гэсний дараа “тодорхойлсон Монгол Улсын стандартыг” гэж, 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийн “авах” гэсний дараа “шинжлэх,” гэж, мөн хэсгийн “тээвэрлэх,” гэсний дараа “сэлбэх,” гэж, 14 дүгээр зүйлийн 14.2 дахь хэсгийн “улсын” гэсний дараа “болон орон нутгийн” гэж, Гуравдугаар бүлгийн гарчиг, 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийн “авах,” гэсний дараа “шинжлэх,” гэж, 17 дугаар зүйлийн 17.1 дэх

хэсгийн “авах” гэсний дараа “шинжлэх,” гэж, мөн хэсгийн “эрүүл мэндийн” гэсний дараа “асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас зөвшөөрөгдсөн мэргэжлийн байгууллага болон” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Донорын тухай хуулийн дараах зүйл, хэсэг, заалтыг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/3 дугаар зүйлийн 3.1.5 дахь заалт:

“3.1.5.“эдийн тохироо” гэж донор болон реципиентийн эд, эс удам зүйн шинжээрээ тохирох зэрэглэлийг;”

2/3 дугаар зүйлийн 3.1.7 дахь заалт:

“3.1.7.“цусны байнгын донор” гэж жилд хоёр ба түүнээс дээш удаа цусаа өгөгчийг;”

3/ 4 дүгээр зүйлийн 4.4.3 дахь заалт:

“4.4.3.өөрийн эрүүл мэндэд байнга анхаарал тавьж шаардлагатай үзлэг, шинжилгээнд тогтоосон хугацаанд хамрагдах;”

4/ 5 дугаар зүйлийн 5.1.2 дахь заалт:

“5.1.2.донорын цус, цусан бүтээгдэхүүн сэлбүүлсэн болон эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгуулсан реципиентийн эрүүл мэндэд аюул учруулж болох эмгэг өөрчлөлтийг илрүүлэх, эдийн тохироог тогтоох.”

5/ 6 дугаар зүйлийн 6.3 дахь хэсэг:

“6.3.Донор нь цус, эд, эрхтэн өгөхдөө тухайн ажилбарыг гүйцэтгэх байгууллагатай гэрээ байгуулах, заавал даатгуулахаас бусад даатгалд хамрагдаж болно.”

6/8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсэг:

“8.1.Донорын цус, цусан бүтээгдэхүүн сэлбэх ажилбарыг магадлан итгэмжлэл бүхий эрүүл мэндийн байгууллагад шаардлага хангасан нөхцөлд Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 25.3-т заасны дагуу мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл авсан их эмч гүйцэтгэнэ.”

7/8 дугаар зүйлийн 8.3 дахь хэсэг:

“8.3.Эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгах ажилбар гүйцэтгэхэд оролцсон эмнэлгийн мэргэжилтэн, эрүүл мэндийн байгууллага нь үзүүлсэн үйлчилгээнийхээ төлбөрөөс давсан төлбөр, урамшуулал авахыг хориглоно.”

8/9 дүгээр зүйл:**“9 дүгээр зүйл. Эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгахад тавих үндсэн шаардлага**

9.1.Донор, реципиент нарын эдийн тохироог үзэх, донороос авсан эд, эрхтэнг шинжлэх, шилжүүлэн суулгах ажилбарыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас тусгай зөвшөөрөл авсан, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 22 дугаар зүйлд заасны дагуу магадлан итгэмжлэгдсэн эрүүл мэндийн байгууллагад шаардлага хангасан эмнэлгийн нөхцөлд мэргэжлийн баг гүйцэтгэнэ.

9.2.Мэргэжлийн багийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг холбогдох эрүүл мэндийн байгууллагын удирдлагын саналыг үндэслэн эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

9.3.Шилжүүлэн суулгах эд, эрхтэнг амьгүй донороос авбал зохино. Хэрэв амьд донороос эд, эрхтэнг авах тохиолдолд эдийн тохироо нь нийцсэн ихрүүд, ах, дүү, ураг, төрлийн хүмүүс болон эд, эрхтнээ бэлэглэхийг хүссэн, тухайн эд, эрхтэн нь ямар нэг эмгэг өөрчлөлтгүй хүнийг сонгоно.

9.4.Хүүхдээс ясны хэм, чөмөг, хүйн цуснаас бусад эд, эрхтэнг шилжүүлэн суулгах зориулалтаар авахыг хориглоно.”

9/12 дугаар зүйлийн 12.2 дахь хэсэг:

“12.2.Тусгай зөвшөөрөл авсан, магадлан итгэмжлэгдсэн эрүүл мэндийн байгууллага нь донорын цус, цусан бүтээгдэхүүн, эд, эрхтэнг авч зохих журмын дагуу шинжлэх, хадгалах, тээвэрлэх бөгөөд энэ хуулийн 8.1, 9.1-д заасан этгээдэд захиалгаар нийлүүлнэ.”

10/13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх хэсэг:

“13.1.Ашиг олох зорилгоор цус, цусан бүтээгдэхүүн, эд, эрхтэн экспортолж, импортлохыг хориглоно.”

11/15 дугаар зүйлийн 15.1,15.2 дахь хэсэг:

“15.1.Хүмүүнлэг, энэрэнгүй сэтгэлээр донорын үйлсэд идэвхтэй оролцсон донорт эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг хөнгөлөлттэй үзүүлэх, жилд нэг удаа эрүүл мэндийн үзлэгт үнэ төлбөргүй хамруулах журмыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, цусаа 35-аас дээш удаа өгсөн цусны донор хүнийг жилд нэг удаа үнэ төлбөргүйгээр

сувилуулах журмыг нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн тус тус батална.

15.2.Энэ заалт Ахмад настны нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн 5.1.4-т заасан цусны донорт хамаарахгүй.”

12/18 дугаар зүйл:

“18 дугаар зүйл. Донорын тухай хууль тогтоомж зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

18.1.Донорын тухай хууль тогтоомж зөрчсөн гэм буруутай этгээдэд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хууль тогтоомжоор тусгайлан эрх олгогдсон улсын байцаагч, шүүгч зөрчлийн шинж байдлыг харгалзан дор дурдсан захиргааны шийтгэл ногдуулна:

18.1.1.энэ хуулийн 8.4-т заасныг зөрчсөн албан тушаалтныг нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг хоёр дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох;

18.1.2.энэ хуулийн 4.1, 4.4.1-д заасныг зөрчсөн иргэнийг нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг дөрвөөс тав дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, албан тушаалтныг таваас зургаа дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 10-15 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр тус тус торгох;

18.1.3.энэ хуулийн 10.1, 10.2-т заасныг зөрчсөн албан тушаалтныг нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 10-25 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 25-50 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр тус тус торгох;

18.1.4.энэ хуулийн 8.1-д заасныг зөрчсөн албан тушаалтныг нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 10-20 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 30-50 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, энэ хуулийн 13.1-д заасныг зөрчсөн иргэнийг нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг тав дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, албан тушаалтныг 10-25 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 25-50 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр тус тус торгох;

18.1.5.энэ хуулийн 7.2, 9.1, 11.3, 11.5, 11.7-д заасныг зөрчсөн албан тушаалтныг нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг

25 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 50 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр тус тус торгох;

18.1.6.энэ хуулийн 4.3-т заасныг зөрчсөн иргэнийг нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг тав дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, албан тушаалтныг 10 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 20 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, энэ хуулийн 8.2, 8.3-ыг зөрчсөн албан тушаалтныг нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 25 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 50 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр тус тус торгох;

18.1.7.энэ хуулийн 17¹.2-т заасныг зөрчсөн бол албан тушаалтныг нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 5-10 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох.

18.2.Иргэний эрүүл мэндэд учруулсан гэм хорын хохирлыг Иргэний хууль, Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн холбогдох заалтын дагуу гэм буруутай этгээд нөхөн төлнө.”

4 дүгээр зүйл.Донорын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.5 дахь хэсгийн “мэргэжилтэн” гэснийг “мэргэжилтнээс” гэж, 7 дугаар зүйлийн 7.2 дахь хэсгийн “эрхтэн шилжүүлэн суулгахдаа 18 насанд хүрсэн” гэснийг “эрхтэн шилжүүлэн суулгах, цус сэлбэхдээ 18 насанд хүрсэн” гэж, мөн зүйлийн 7.3 дахь хэсгийн “суулгуулах” гэснийг “суулгах” гэж, 8 дугаар зүйлийн 8.5 дахь хэсгийн “тусгай эрх бүхий эмч, эрүүл мэндийн байгууллага, мэргэжилтэн хариуцна” гэснийг “мэргэжлийн баг, эрүүл мэндийн байгууллага хариуцна” гэж, 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийн “18.2-т” гэснийг “19.2-т” гэж, 15 дугаар зүйлийн “15.2” гэсэн хэсгийн дугаарыг “15.3” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Донорын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1 дэх заалтын “, ураг” гэснийг, 17 дугаар зүйлийн 17.1 дэх хэсгийн “, тэдгээрийн байцаагч нар” гэснийг тус тус хассугай.

6 дугаар зүйл.Донорын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.8 дахь заалт, 11 дүгээр зүйлийн 11.6 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 22-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ОРОН НУТГИЙН ХУРЛЫН СОНГУУЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Орон нутгийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн зүйлийн 8.2 дахь хэсгийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“8.2. Орон нутгийн Хурлын ээлжит сонгуулийн санал авах өдөр нь сонгуулийн жилийн аравдугаар сарын эхний хагасын аль нэг ням гариг байна.”

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг батлагдсан өдрөөс нь эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2012 оны 4 дүгээр
сарын 4-ний өдөр

Дугаар 106

Улаанбаатар
хот

“Шинэ бүтээн байгуулалт” хөтөлбөрийн хүрээнд авто замын талаар авч хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай

Улсын Их Хурлын 2010 оны 36 дугаар тогтоол, Улсын Их Хурлын 2011 оны 15 дугаар тогтоолыг тус тус хэрэгжүүлэх зорилгоор Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 34.1.6-д заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Шууд гэрээ байгуулан гүйцэтгүүлэх авто замын гүүрийн барилгын ажлын жагсаалтыг хавсралт ёсоор баталсугай.

2. Энэ тогтоолын хавсралтад заасан ажлыг холбогдох хууль, тогтоомжийн дагуу зохион байгуулан хугацаанд нь хэрэгжүүлж ажиллахыг Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд Ц.Дашдорж, Нийслэлийн Засаг дарга Г.Мөнхбаяр нарт даалгасугай.

3. Энэхүү тогтоолын дагуу хийх ажлыг Монгол Улсын Хөгжлийн банкаар дамжуулан санхүүжүүлэх арга хэмжээ авч, банкны үйл

ажиллагааны зардалд зориулан гэрээт ажил бүрийн үнийн дүнгийн 1 хувьтай тэнцүү хэмжээний хөрөнгийг төсөвт өртөгөөс тусад нь тооцож, тухай бүрт нь санхүүжүүлж байхыг Сангийн сайд Д.Хаянхярваад даалгасугай.

4. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан Засгийн газрын 2011 оны 336 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан сонгон шалгаруулах замаар гэрээ байгуулан гүйцэтгүүлэх авто замын барилгын ажлын жагсаалтын Нэгийн 1 дэх заалтын “Улаанбаатар-Мандалговь чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам” гэснийг хассугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

**ЗАМ, ТЭЭВЭР, БАРИЛГА,
ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН САЙД**

Ц.ДАШДОРЖ

Засгийн газрын 2012 оны 106 дугаар
тогтоолын хавсралт

**ШУУД ГЭРЭЭ БАЙГУУЛАН ГҮЙЦЭТГҮҮЛЭХ АВТО ЗАМЫН
ГҮҮРИЙН БАРИЛГЫН АЖЛЫН ЖАГСААЛТ**

№	Баригдах авто замууд	Урт (км)	Өртөг (тэрбум төгрөг)	Хэрэгжүүлэх хугацаа
Нэг. Олон улс, улсын чанартай авто зам		276.4	133.6	-
1	Цахир-Тосонцэнгэл чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам	127.1	62.9	2012-2013
2	Өндөрхаан-Мөнххаан-Баруун-Урт чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам	45.3	21.5	2012-2013
3	Улаанбаатар-Мандалговь чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам	104	49.2	2012-2013
Хоёр. Улаанбаатар хотын авто зам		25.1	79.0	-
1	Үндсэн хуулийн гудамжны авто замын өргөтгөл, шинэчлэлт (Баруун 4-н замын олон түвшний огтлолцлоос урагш Нарны гүүрэн гарц хүртэлх)	0.3	1.5	2012
2	Сүхбаатарын гудамж, Төв шуудангийн зүүн урд уулзвараас хойш Их тойруу-Ногоон нуурын гудамж хүртэлх авто замын шинэчлэлт	2.0	3.3	2012
3	Энхтайваны өргөн чөлөөний зүүн хэсэг, Зүүн 4 замын уулзвараас Офицеруудын ордон-Чулуун-Овоо-Троллейбусны эцсийн буудал хүртэлх авто замын шинэчлэлт	4.5	12.5	2012

4	Энхтайваны өргөн чөлөөний баруун хэсэг, Саппорогийн тойргоос Москвагийн гудамж-Үйлдвэрчний эвлэлийн гудамжны уулзвар-5 шар хүртэлх авто замын өргөтгөл, шинэчлэлт	3.2	7.2	2012
5	Үйлдвэрчний эвлэлийн гудамжны Баянхошуу чиглэлийн авто замын өргөтгөл, шинэчлэлт	3.4	4.5	2012
6	Ард Аюушийн өргөн чөлөөг Толгойтын авто замтай холбох авто зам	4.1	6.7	2012
7	Ажилчны гудамж, Дунд голын доод гүүрийг шинэчлэх, шинээр хос гүүр болгох 35 у/м	-	1.2	2012
8	Хасбаатарын гудамжны авто замын өргөтгөл, шинэчлэлт	2.3	3.5	2012
9	Зайсангийн зам, Олимпын хорооны урд уулзвараас ХААИС-ийн уулзвар хүртэлх авто замын өргөтгөл, шинэчлэлт	1.3	1.5	2012
10	Нарны замын баруун хэсэг, Төмөр замын вокзалаас Төмөр замын Дегогийн уулзвар хүртэлх авто замын өргөтгөл, шинэчлэлт	1.0	1.7	2012
11	Чингэлтэйн өргөн чөлөө, МТ-ийн ШТС-аас 7-н буудлын эцэс хүртэлх замын өргөтгөл, шинэчлэлт	1.9	3.5	2012
12	Гадна тойруугийн хойд хэсгийн замын 4 дүгээр хэсэг (Дарь-Эхийн авто замаас Ганц худаг-Цайз Цагаан даваа чиглэлд)	1.1	1.1	2012
13	Зүүн дөрвөн замын уулзварт олон түвшний огтлолцол барих	-	30.8	2012-2013

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2012 оны 4 дүгээр
сарын 4-ний өдөр

Дугаар 107

Улаанбаатар
хот

Гашуунсухайт, Шивээхүрэн боомтуудын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг батлах тухай

Хот байгуулалтын тухай хуулийн 6.1.6-д заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Гашуунсухайт боомтын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг 1 дүгээр, Шивээхүрэн боомтын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг 2 дугаар хавсралтад заасан бүрдэлтэйгээр тус тус баталсугай.

2. Гашуунсухайт, Шивээхүрэн хилийн боомтуудын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг богино хугацаанд боловсруулан баталж, хэрэгжилтийг шуурхай зохион байгуулах арга хэмжээ авахыг Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга Ч.Хүрэлбаатар, Сангийн сайд Д.Хаянхярваа, Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд Ц.Дашдорж, Үндэсний хөгжил, шинэтгэлийн хороо (Ч.Хашчулуун), Төрийн өмчийн хороо (Б.Заяабал), Өмнөговь аймгийн Засаг дарга Б.Бадраад тус тус даалгасугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

**ЗАМ, ТЭЭВЭР, БАРИЛГА,
ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН САЙД**

Ц.ДАШДОРЖ

Засгийн газрын 2012 оны 107 дугаар
тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

**ГASHУУНСУХАЙТ БООМТЫН ХӨГЖЛИЙН
ЕРӨНХИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БҮРДЭЛ**

А. ЗУРАГЛАЛЫН МАТЕРИАЛ:

1. Бүсийн тогтолцоо, улсын болон бүсийн дэд бүтцийн сүлжээнд холбогдсон байдал, байршлын тойм М1:100000
2. Орчны тойм М1:10000
3. Барилгажилт, дэд бүтцийн хангамжийн одоогийн байдал М1:2000
4. Хот байгуулалтын иж бүрэн үнэлгээ М1:2000
5. Бүсчлэл, зам тээврийн сүлжээ, нийгмийн дэд бүтцийн үйлчилгээ М1:4000, М1:2000
6. Газар ашиглалтын хуваарилалт М1:2000
7. Ерөнхий төлөвлөгөө М1:2000
8. Инженерийн бэлтгэл арга хэмжээ, өндөржилт, улаан шугам М1:2000
9. Инженерийн шугам сүлжээний нэгдсэн зураг М1:2000
10. Дулаан хангамж М1:2000
11. Ус хангамж, ариутгах татуурга М1:2000
12. Цахилгаан хангамж М1:2000
13. Холбоожуулалт М1:2000
14. Ногоон байгууламж, цэцэрлэгжүүлэлт М1:2000
15. Төвийн хэсгийн барилгажилтын панорам
16. Макет М1:2000

Б. БИЧИГЛЭЛИЙН МАТЕРИАЛ:

1. Ерөнхий төлөвлөгөөний тайлбар бичиг

Засгийн газрын 2012 оны 107 дугаар
тогтоолын 2 дугаар хавсралт

**ШИВЭЭХҮРЭН БООМТЫН ХӨГЖЛИЙН
ЕРӨНХИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БҮРДЭЛ**

А. ЗУРАГЛАЛЫН МАТЕРИАЛ:

1. Бүсийн тогтолцоо, улсын болон бүсийн дэд бүтцийн сүлжээнд холбогдсон байдал, байршлын тойм М1:100000
2. Орчны тойм М1:10000
3. Барилгажилт, дэд бүтцийн хангамжийн одоогийн байдал М1:2000
4. Хот байгуулалтын иж бүрэн үнэлгээ М1:2000
5. Бүсчлэл, зам тээврийн сүлжээ, нийгмийн дэд бүтцийн үйлчилгээ М1:4000, М1:2000
6. Газар ашиглалтын хуваарилалт М1:2000
7. Ерөнхий төлөвлөгөө М1:2000
8. Инженерийн бэлтгэл арга хэмжээ, өндөржилт, улаан шугам М1:2000
9. Инженерийн шугам сүлжээний нэгдсэн зураг М1:2000
10. Дулаан хангамж М1:2000
11. Ус хангамж, ариутгах татуурга М1:2000
12. Цахилгаан хангамж М1:2000
13. Холбоожуулалт М1:2000
14. Ногоон байгууламж, цэцэрлэгжүүлэлт М1:2000
15. Төвийн хэсгийн барилгажилтын панорам
16. Макет М1:2000

Б. БИЧИГЛЭЛИЙН МАТЕРИАЛ:

1. Ерөнхий төлөвлөгөөний тайлбар бичиг

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2012 оны 4 дүгээр
сарын 11-ний өдөр

Дугаар 112

Улаанбаатар
хот

**Газрын тос, газрын тосны зарим
бүтээгдэхүүний албан татварын тухай**

Онцгой албан татварын тухай хуулийн 6.7, Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 11.4, Улсын Их Хурлын 2008 оны 43 дугаар тогтоолыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Дотоодод үйлдвэрлэсэн автобензин, дизелийн түлшний онцгой албан татварын хэмжээг дор дурдсанаар тогтоосугай:

№	Онцгой албан татвар ногдуулах барааны нэр, төрөл	Биет нэгж	Ногдуулах онцгой албан татварын хэмжээ (ам.долларт шилжүүлснээр)	
1	Автобензин	90 хүртэл октантай	1 тонн	0
		90 болон түүнээс дээш октантай	1 тонн	0
2	Дизелийн түлш	1 тонн	0	

2. Дотоодод автобензин, дизелийн түлш үйлдвэрлэхэд түүхий эдээр ашиглах зорилгоор импортоор оруулах дараахь нэр төрлийн газрын тос, газрын тосны бүтээгдэхүүний гаалийн албан татварын хэмжээг дор дурдсанаар тогтоосугай:

Зүйл	Мөр (HS code)	Үндэсний код	Барааны бичиглэл	Ногдуулах гаалийн татвар, хувь
27.09	2709.00	-	Түүхий нефть болон битумжсан эрдсээс гаргаж авсан газрын түүхий тос	0
27.10	2710.11	90	Бусад хөнгөн тос ба бэлдмэл	0

3. Дотоодод үйлдвэрлэн борлуулсан автобензин, дизелийн түлшний нэмэгдсэн өртгийн албан татварыг “0” хувь байхаар тогтоосугай.

4. Энэ тогтоолыг 3 жилийн хугацаагаар дагаж мөрдсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

САНГИЙН САЙД

Д.ХАЯНХЯРВАА

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2012 оны 4 дүгээр
сарын 11-ний өдөр

Дугаар 116

Улаанбаатар
хот

**“Эрдэнэс Тавантолгой” ХК-ийн хувьцааг иргэдэд
эзэмшүүлэх, аж ахуйн нэгжид худалдахтай
холбогдуулан авах зарим арга
хэмжээний тухай**

Улсын Их Хурлын 2010 оны 39, Улсын Их Хурлын 2011 оны 57 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас
ТОГТООХ нь:

1. Иргэн бүрт 1.5 сая төгрөг олгох арга хэмжээний хүрээнд Монгол Улсын нийт иргэнд “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК-ийн нийт хувьцааны 20 хүртэлх хувийг эзэмшүүлэх талаар дараахь арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг Санхүүгийн зохицуулах хороо (Д.Баярсайхан), “Үнэт цаасны төлбөр тооцоо, хадгаламжийн төв” ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал Т.Гандулам нарт зөвшөөрсүгэй:

1.1. Засгийн газрын 2011 оны 98 дугаар тогтоолын дагуу хувьцаа эзэмшиж байгаа иргэдэд 536 ширхэг хувьцаа нэмж эзэмшүүлэх;

1.2. 2011 оны 4 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс 2012 оны 4 дүгээр сарын 11-ний өдөр болон түүнээс өмнө шинээр төрсөн иргэнд 1072 ширхэг хувьцаа эзэмшүүлэх;

1.3. Энэ тогтоолын 1.1, 1.2 дугаар зүйлд заасны дагуу иргэдэд эзэмшүүлэх хувьцаанаас Улсын Их Хурлын 2011 оны 53 дугаар тогтоолын дагуу Хүний хөгжил сангаас хишиг, хувийг бэлэн мөнгөөр авах хүсэлт гаргасан ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, 2010-2011, 2011-2012 оны хичээлийн жилд сургалтын төлбөр хэлбэрээр хишиг, хувь хүртсэн оюутан, 2011 онд эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл хэлбэрээр хишиг, хувь хүртсэн иргэний өмнө хүртсэн хишиг, хувьд ногдох хувьцааг хасч тооцох.

2. Улсын Их Хурлын 2011 оны 57 дугаар тогтоолын дагуу эзэмшиж байгаа хувьцаагаа Засгийн газарт нэрлэсэн үнээр худалдах иргэний хүсэлтийг хүлээн авч, иргэдийн нэрс, худалдах хувьцааны тоог нэгтгэн гаргах ажлыг 2012 оны 6 дугаар сарын 1-ний дотор зохион байгуулахыг Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайд Т.Гандид даалгасугай.

3. Улсын Их Хурлын 2012 оны 39 дүгээр тогтоолын 2 дугаар зүйлийн “б”-д заасан нөхцөлийг хангасан аж ахуйн нэгжүүдээс “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК-ийн хувьцааг худалдаж авах талаар өөрийн харьяалагдах татварын хэлтэст 2012 оны 6 дугаар сарын 1-ний дотор ирүүлсэн хүсэлтийг үндэслэн хувьцааг нэрлэсэн үнээр нь тэнцүү хэмжээгээр худалдах ажлыг зохион байгуулахыг Төрийн өмчийн хороо (Б.Заяабал), Татварын ерөнхий газрын дарга Б.Баттөмөр, Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын дарга Л.Амарсанаа нарт даалгасугай.

4. Энэ тогтоолын 3 дугаар зүйлд заасан аж ахуйн нэгжид худалдсан хувьцааны орлогоос бүрдэх хөрөнгийг иргэдээс худалдан авах хувьцааны төлбөрийг санхүүжүүлэх, эсхүл иргэдийн хүсэлтийг үндэслэн иргэдийн банкны зээл болон орон сууцны төлбөрт нь шилжүүлэх ажлыг зохион байгуулахыг Сангийн сайд Д.Хаянхярваа, Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайд Т.Ганди, Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд Ц.Дашдорж, Төрийн өмчийн хороо (Б.Заяабал)-нд тус тус даалгасугай.

5. “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК-ийн хувьцааны нэрлэсэн үнийн талаархи саналыг Засгийн газарт танилцуулсны үндсэн дээр 2012 оны 5 дугаар сарын 1-ний дотор нэрлэсэн үнийг зохих журмын дагуу тогтоохыг Төрийн өмчийн хороо (Б.Заяабал)-нд даалгасугай.

6. Хувьцаагаа худалдах иргэдийн хувьцааг багцалж гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулагчдад худалдах нөхцөл, боломжийн талаар судалж, Засгийн газарт танилцуулахыг Сангийн сайд Д.Хаянхярваа, Төрийн өмчийн хороо (Б.Заяабал)-нд даалгасугай.

7. Энэ тогтоолд заасан арга хэмжээг “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК-ийн хувьцааг олон улсын хөрөнгийн зах зээл дээр арилжаалахаас өмнө зохион байгуулан ажлын явц, үр дүнг 14 хоног тутамд Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулж байхыг Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга Ч.Хүрэлбаатар, Сангийн сайд Д.Хаянхярваа, Төрийн өмчийн хороо (Б.Заяабал)-нд даалгасугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

САНГИЙН САЙД

Д.ХАЯНХЯРВАА

**НИЙГМИЙН ХАМГААЛАЛ,
ХӨДӨЛМӨРИЙН САЙД**

Т.ГАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2012 оны 5 дугаар
сарын 23-ны өдөр

Дугаар 172

Улаанбаатар
хот

Бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай

Үндэсний их баяр наадмын тухай хуулийн 11.1.3-т заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

“Бүрэлдэхүүн шинэчлэн батлах тухай” Засгийн газрын 2011 оны 3 дугаар сарын 16-ны өдрийн 80 дугаар тогтоолоор баталсан “Үндэсний их баяр наадмыг зохион байгуулах хорооны бүрэлдэхүүн”-ний “Гишүүд:” гэсэн хэсгийн “Төв аймгийн Засаг дарга, Шагайн харвааны салбар хорооны дарга;” гэснийг “Эрүүл мэндийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга, Шагайн харвааны салбар хорооны дарга;” гэж “Гадаад харилцааны дэд сайд, Төрийн ёслол, үйлчилгээний салбар хорооны дарга;” гэснийг “Гадаад харилцааны яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга, Төрийн ёслол, үйлчилгээний салбар хорооны дарга;” гэж, “Соёл, урлагийн хорооны дарга, Урлаг, соёлын салбар хорооны дарга” гэснийг “Боловсрол, соёл, шинжлэх

ухааны яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга, Урлаг, соёлын салбар хорооны дарга,” гэж, “Эрүүл мэндийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга” гэснийг “Төв аймгийн Засаг дарга,” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

**МОНГОЛ УЛСЫН
ШАДАР САЙД**

М.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2012 оны 5 дугаар
сарын 23-ны өдөр

Дугаар 175

Улаанбаатар
хот

Хяналтын итгэмжлэгдсэн лабораториудыг нэгтгэх зарим арга хэмжээний тухай

Засгийн газрын 2008-2012 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.3.2 дахь заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Стандартчилал, хэмжил зүйн газрын орон нутаг дахь хүнс, эрүүл ахуй, нян судлал, ургамлын үр, хорио цээрийн лабораториудыг тухайн аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газрын харьяанд шилжүүлсүгэй.

2. Хүнсний аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, эм биобэлдмэл, ургамлын үр, хорио цээр, хөдөлмөрийн нөхцөлийн хяналтын итгэмжлэгдсэн лабораторийн нэгдсэн сүлжээг хавсралт ёсоор баталсугай.

3. Стандартчилал, хэмжил зүйн газрын хүнс, эрүүл ахуй, нян судлал, ургамлын үр, хорио цээрийн лабораториудын байр болон багаж, тоног төхөөрөмж, эд хөрөнгийг балансгаас баланст шилжүүлэх ажлыг 2012 оны II улиралд багтаан зохион байгуулж, лабораториудын хөрөнгө оруулалтын арга хэмжээ, цалингийн санг 2013 оноос эхлэн төсөвт тусган үе шаттайгаар хэрэгжүүлэхийг Монгол Улсын Шадар сайд М.Энхболд, Сангийн сайд Д.Хаянхярваа, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, Төрийн өмчийн хороо (Б.Заяабал)-нд тус тус үүрэг болгосугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

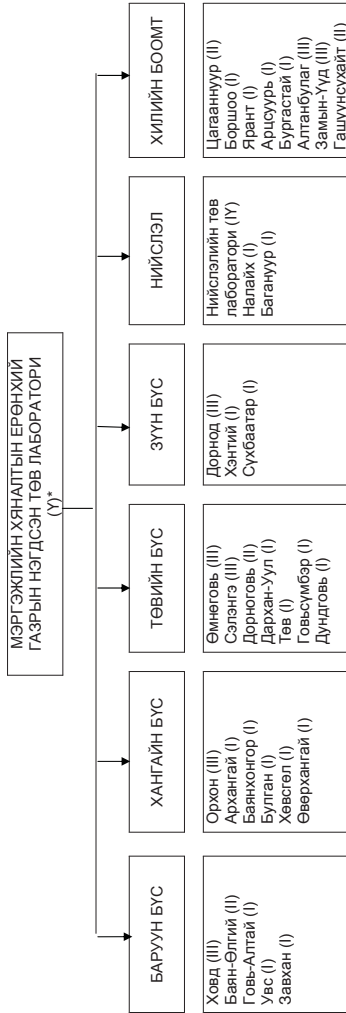
**МОНГОЛ УЛСЫН
ШАДАР САЙД**

М.ЭНХБОЛД

Засгийн газрын 2012 оны 175 дугаар
ТОГТООЛЫН ХАВСРАЛТ

ХЯНАЛТЫН ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН НЭГДСЭН СҮЛЖЭЭ

*Тайлбар:

I - Хүнсний аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, хорио цээр, хөдөлмөрийн нөхцөлийн лаборатори (100 нэр төрлийн бүтээгдэхүүнд шинжилгээ хийхээр итгэмжлэгдсэн)

II - Хүнсний аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, эм биобэлдмэл, хорио цээрийн лаборатори (200 нэр төрлийн бүтээгдэхүүнд шинжилгээ хийхээр итгэмжлэгдсэн)

III - Хүнсний аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, эм биобэлдмэл, хорио цээр, хөдөлмөрийн нөхцөлийн лаборатори (300 нэр төрлийн бүтээгдэхүүнд шинжилгээ хийхээр итгэмжлэгдсэн)

IV - Хүнсний аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, гадаад орчны лаборатори (500 нэр төрлийн бүтээгдэхүүнд шинжилгээ хийхээр итгэмжлэгдсэн)

V - Хүнсний аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, эм биобэлдмэл, гадаад орчин, хорио цээр, өргөх механизмын лаборатори (800 нэр төрлийн бүтээгдэхүүнд шинжилгээ хийхээр итгэмжлэгдсэн)

Хаяг:

“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакци.

Улаанбаатар-12, Төрийн ордон 124 тоот

И-мэйл: turiin_medecelel@parliament.mn

Утас: 262420, 329612

Хэвлэлийн хуудас: 2.25

Индекс: 14003